

פרק ט"ז – ברוכים הבאים לדוד המלך רוח ה' / רוח רעה

רוח גבורה

רוח גבורה ונבואה

1. רש"י טז:יג

ותצלח רוח ה' - רוח גבורה:

2. מצודת ציון (שם יד)

רוח רעה - רוח מחריד ומרעיד:

3. שופטים יד:ו

(ו) ותצלח עליו רוח יקוק וישפעהו כשסע הגדי ומאומה אין בגדו ולא הגיד לאביו ולאמו את אשר עשה:

5. רד"ק (שם יג)

ותצלח רוח ה' אל דוד - כתרנו ושרת רוח נבואה מן קדם ה' על דוד וכן רוח ה' סרה מעם שאול תרגומו רוח גבורה מן קדם ה' דהות עם שאול עדת מיניה וזאת רוח הגבורה העירה את דוד להרוג את הארי והדוב והפלשתי וכן רוח הקדש נולדה בו מהיום ההוא ומעלה ואמר השירים והמזמורים ברוח הקדש שנולדה בו כי בכלל רוח ה' רוח הקדש ורוח גבורה:

השגחת ה' / הצלחה

4. רלב"ג שמואל א פרק טז פסוק יג

(יג) והנה ספר שהיום ההוא צלחה רוח ה' אל דוד בדרך שהיה מצליח בכל אשר היה עושה וסרה רוח ה' מעם שאול שהיתה לו תחלה בכל אשר יפנה וסבב הש"י שבעתהו רוח רעה להמיתו בלא עתו כי מאסוהו ממלך עם שזה היה כלי להתקרב דוד אל המלוכה ברוך השם אשר לו נתכנו עלילות:

7. תרגום יונתן (יג) ונסיב שמואל ית קרנא דמשחא ומשח ית דוד בגו אחוהי ושרת רוח נבואה מן קדם יי על דוד מיומא ההוא ולעלא וקם שמואל ואזל לרמתא: (יד) ורוח גבורה מן קדם יי דהות עם שאול עדת מיניה ומבעתא ליה רוח בישא מן קדם יי:	6. שמי"א פרק טז (יג) ויקח שמואל את קרן השמן ומשח אתו בקרב אחיו ותצלח רוח ה' אל דוד מהיום ההוא ומעלה ויקם שמואל וילך הרמתה: ס (יד) ורוח ה' סרה מעם שאול ובעתתו רוח רעה מאת ה':

תרגום יונתן:	8. רוח ה' בספר שופטים:
ושרת עלוהי רוח נבואה מן קדם ה'	עתיאל בן קנז ג:י- ויהי עליו רוח ה' וישפט את ישראל ויצא למלחמה ויפן ה' בגדו את כושן רשעתים מלך ארם ורעזו דוד על כושן רשעתים
ורוח גבורה מן קדם ה' לבישת ית גדעון	גדעון ו:לד - ורוח ה' לבשה את גדעון ויתקע בשופר ויזעק אביעזר אחריו
ושרת על פתח רוח גבורה מן קדם ה'...	יפתח יא:כט - ויהי על פתח רוח ה' ויעבר את הגלעד ואת מנשה ויעבר את מצפה גלעד וממצפה גלעד עבר בני עמון:
יג:כה ושריא את רוח גבורה מן קדם ה' לתקפוניה במשרית דן...	שמשון יג:כה ותחל רוח ה' לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל
יד:ו ושרת עלוהי רוח גבורה מן קדם ה'...	יד:ו ותצלח עליו רוח ה' וישפעהו כשסע הגדי ומאומה אין בגדו ולא הגיד לאביו ולאמו את אשר עשה:
יד:יט ושרת עלוהי רוח גבורה מן קדם ה'...	יד:יט ותצלח עליו רוח ה' וירד אשקלון ויז מיהם שלשים איש ויקח את חליצותם ויפן החליפות למגידי החידה ויחר אפו ויעל בית אביהו:
טו:יד ושרת עלוהי רוח גבורה מן קדם ה'...	טו:יד הוא בא עד לחי ופלשתים הריעו לקראתו ותצלח עליו רוח ה' ותהיינה העבתים אשר על זרועותיו כפשתים אשר בערו באש וימסו אסוריו מעל ידיו:

רוח נבואה

9. מלבי"ם טז:יד

(יד) ורוח ה' סרה - רוח ה' הוא התעצמות שפע הרוחניות בענין אלהי אשר חל על כחותיו הנפשיות ותלבישהו רוח גבורה, ותמלאהו רוח חכמה ודעת ויראת ה', ואיש הזה

גם כליו הבשריים נושאי הכחות הנפשיות יוכנו אל השפע הלז להיותם משכן הכבוד, אמנם עת יוסר ממנו השפע בחטאו, וכליו יורקו מהרוחניות השוכן בהם, ירגיש החסרון הזה וישתומם ויתבהל, ותחת רוח הנשגב ישכן בו רוח אחר שחוריי מלא בלהה ועצב, דאגה ובעתה, וז"ש ובעתתו רוח רעה - וכו':

דברי שמואל	דברי ה'
שמו"א טו (כו) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל שָׂאוּל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מֵאִסְתֶּה אֶת דְּבַר יְקֹוֹק וַיִּמְאַסְךָ יְקֹוֹק מֵהֵיּוֹת מִלְּךָ עַל יִשְׂרָאֵל:	שמו"א ט (יא) נְחֻמְתִּי כִּי הִמְלַכְתִּי אֶת שָׂאוּל לְמֶלֶךְ כִּי שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת דְּבָרִי לֹא הִקִּים...
שמו"א טו (כו) וַיִּסַּב שְׁמוּאֵל לְלֶכֶת וַיַּחֲזֹק בְּכַנֵּף מְעִילוֹ וַיִּקְרַע: (כח) וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קְרַע יְקֹוֹק אֶת מְמִלְכוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעַלְיָךְ הַיּוֹם וַתִּתְּנָה לְרַעַךְ הַטּוֹב מִמֶּנִּי: (כט) וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִנְחַם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנְחָם:	שמו"א טו (לה) וְלֹא יָסַף שְׁמוּאֵל לְרֹאוֹת אֶת שָׂאוּל עַד יוֹם מוֹתוֹ כִּי הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל שָׂאוּל וַיִּקְוֶה נְחָם כִּי הִמְלִיךְ אֶת שָׂאוּל עַל יִשְׂרָאֵל: שמו"א טז (א) וַיֹּאמֶר יְקֹוֹק אֶל שְׁמוּאֵל עַד מָתִי אֶתָּה מִתְאַבֵּל אֶל שָׂאוּל וְאֲנִי מֵאִסְתִּיו מִמֶּלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל ...